

Sarajevo, 03.08.2020. godine

TJEDNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINACIJSKIM TRŽIŠTIMA
27.07.2020.- 31.07.2020.

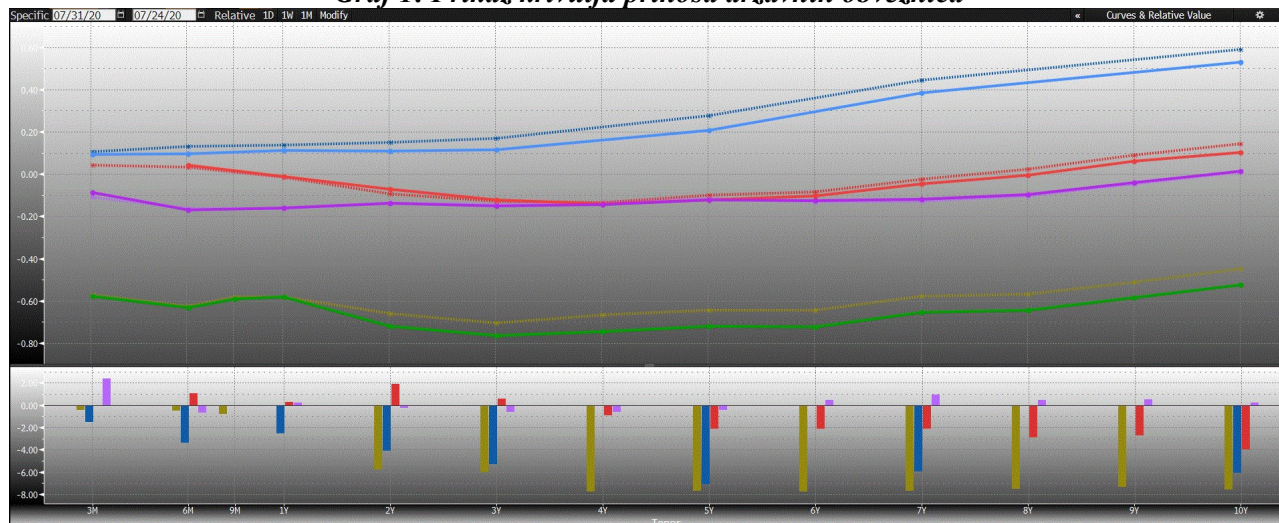
Tablica 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona				SAD				Velika Britanija				Japan			
	24.7.20	-	31.7.20		24.7.20	-	31.7.20		24.7.20	-	31.7.20		24.7.20	-	31.7.20	
2 godine	-0,65	-	-0,71	↘	0,15	-	0,11	↘	-0,09	-	-0,07	↗	-0,13	-	-0,12	↗
5 godina	-0,64	-	-0,72	↘	0,28	-	0,20	↘	-0,10	-	-0,12	↘	-0,11	-	-0,11	→
10 godina	-0,45	-	-0,52	↘	0,59	-	0,53	↘	0,14	-	0,10	↘	0,02	-	0,02	→

Tablica 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	24.7.20	-	31.7.20
3 mjeseca	-0,547	-	-0,559
6 mjeseci	-0,627	-	-0,632
1 godina	-0,550	-	-0,561

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zelena), SAD (plava), Velike Britanije (crvena) i Japana (ljubičasta) za razdoblja od 3 mjeseca do 30 godina na dane 31.07.2020. godine (pune linije) i 24.07.2020. godine (ispregidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Predsjednica ECB Lagarde je izjavila da ECB treba održavati „sigurnosnu mrežu“ masivnog otkupa obveznica bar do juna 2021. godine sa ciljem podrške ekonomije, čime je potvrdila trenutnu politiku koju ECB provodi. ECB je pozvala kreditore da nastave sa zamrzavanjem plaćanja po osnovi dividendi bar do siječnja naredne godine, te da budu ekstremno umjereni kada su u pitanju bonusi za zaposlene tijekom krize izazvane pandemijom. Preporuke ECB su dizajnirane sa ciljem da se pomogne bankama da apsorbiraju gubitke i pruže podršku u kreditiranju tijekom krize, koja je Europu suočila sa ozbiljnom recesijom. Predsjedatelj odbora ECB Enria je izjavio da je izgradnja snažne kapitalne i likvidonosne osnove od posljednje financijske krize omogućila bankama da tijekom krize nastave kreditiranje kućanstava i biznisa, te na taj način pomognu stabilizaciji realnog sektora ekonomije.

Pojedini analitičari ECB ukazuju na to da bankarski sektor u eurozoni može izdržati stres izazvan pandemijom, ali ukoliko se situacija pogorša, došlo bi do značajnijeg umanjenja kapitala banaka.

Središnji scenario pokazuje da bi se agregatni kapital mogao smanjiti za oko 1,9% na 12,6%, dok se u pesimističnom scenariju očekuje pad od 5,7% na 8,8% do kraja 2022. godine.

Jedan od kreatora monetarne politike ECB Pablo Hernandez de Cos je pozvao zvaničnike Španjolske da iskoriste snažan monetarni i fiskalni odgovor eurozone na pandemiju, te da implementiraju ambiciozne i sveobuhvatne ekonomske reforme.

Član Izvršnog odbora ECB Panetta je upozorio da opasnost za eurozonu koja dolazi zbog pandemije još uvijek nije završena, te je dodao da smatra da nema potrebe da se čine bilo kakve izmjene u programu otkupa obveznica. Prema njegovom mišljenju još uvijek je rano proglasiti pobjedu, te je dodao da će ekonomija eurozone vjerojatno zabilježiti kontrakciju u drugom tromjesečju tekuće godine. Ekonomija eurozone je prema preliminarnim podacima tijekom drugog tromjesečja zabilježila najdublju kontrakciju ikada, dok je inflacija neočekivano povećana. GDP Njemačke je prema preliminarnim podacima za drugo tromjesečje zabilježio godišnji pad od 11,7%, dok je tromjesečni pad iznosio 10,1%. Ovo je najveći pad ekonomije Njemačke u bar posljednjih 50 godina, što ujedno pojačava izazove sa kojima se Europa suočava nakon snažnih negativnih utjecaja pandemije.

Tablica 3: Kretanje ekonomskih pokazatelja za eurozonu

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Ifo poslovno povjerenje – Njemačka	SRPANJ	89,3	90,5	86,3
2.	GDP (Q/Q) – Njemačka P	II TROMJESEČJE	-9,0%	-10,1%	-2,0%
3.	Inflacija (G/G) – Njemačka P	SRPANJ	0,1%	-0,1%	0,9%
4.	Stopa nezaposlenosti – Španjolska	II TROMJESEČJE	16,50%	15,33%	14,41%
5.	Maloprodaja (G/G) – Španjolska	LIPANJ	-	-3,3%	-20,1%
6.	Inflacija (G/G) – Španjolska P	LIPANJ	-0,3%	-0,6%	-0,3%
7.	GDP (Q/Q) – Španjolska P	II TROMJESEČJE	-16,6%	-18,5%	-5,2%
8.	GDP (Q/Q) – Austrija P	II TROMJESEČJE	-	-10,7%	-2,4%
9.	Povjerenje potrošača – Francuska	SRPANJ	99	94	96
10.	GDP (Q/Q) – Francuska P	II TROMJESEČJE	-15,2%	-13,8%	-5,9%
11.	GDP (Q/Q) – Italija P	II TROMJESEČJE	-15,5%	-12,4%	-5,4%
12.	Inflacija (G/G) – Italija P	SRPANJ	-0,2%	0,9%	-0,4%
13.	Povjerenje potrošača – Eurozona F	SRPANJ	-	-15,0	-15,0
14.	Stopa nezaposlenosti – Eurozona	LIPANJ	7,7%	7,8%	7,7%
15.	GDP (Q/Q) P – Eurozona	II TROMJESEČJE	-12,1%	-12,1%	-3,6%
16.	Inflacija (G/G) – Eurozona P	II TROMJESEČJE	-14,5%	-15,0%	-3,1%

SAD

Tijekom proteklog tjedna održan je sastanak FOMC-a na kojem nije došlo do promjene u monetarnoj politici koja se trenutačno primjenjuje. Kamatna stopa je zadržana na razini od blizu nula, dok nije bilo novih priopćenja vezano za monetarnu politiku. Predsjednik Feda Powell je izjavio da je put kojim se ekonomija kreće veoma neizvjestan i u velikoj mjeri će ovisiti o uspjehu u kontroliranju virusa, te je naglasio da je broj zaraženih povećan u odnosu na kraj lipnja, dok se čini da je tempo oporavka sporiji. Powell je dodao da Fed čak i ne razmišlja o povećanju kamatnih stopa, te je dodao da FOMC ima za cilj da završi preispitivanje politike u skorijoj budućnosti, što je u skladu sa tržišnim očekivanjima da će rezultati ove revizije biti objavljeni na sastanku u rujnu.

Ministar financija Mnuchin je izjavio da administracija predsjednika Trumpa i demokrate ostaju podijeljeni kada je u pitanju prijedlog zakona o fiskalnim stimulansima. Mnuchin je dodao da se trenutačno ne nalaze ni blizu sporazuma. To znači da će odredbe o osiguranju za slučaj nezaposlenosti isteći.

Republikanci su predstavili stimulativni plan pomoći vrijedan 1 bilijun USD koji bi trebalo da reducira hitno osiguranje zbog nezaposlenosti za dvije trećine. Amerikanci bi mogli da dobiju i novi set izravnih uplata od Ministarstva financija vrijedan 1.200 USD za svaku odraslu osobu, kao i dodatna sredstva za kredite koji bi se usmjerili ka malim kompanijama koje su najteže pogođene pandemijom. Demokrate u Predstavničkom domu Kongresa smatraju da je prijedlog republikanaca nedovoljan za ono što je stvarno potrebno, te tvrde da se oporavak suočava sa novim preprekama zbog povećanog broja zaraženih virusom COVID-19 u brojnim zemljama.

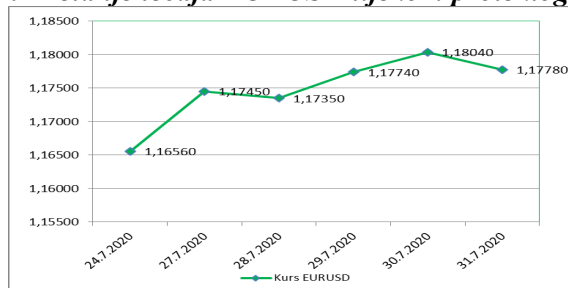
Fitch je smanjio outlook SAD na negativan sa stabilnog zbog pojačanog duga upozoravajući da je povećanje javne potrošnje u borbi sa pandemijom vodilo ugrožavanju javnih financija, ali je i dalje potvrđen AAA rejting za SAD. Predjednik Fed iz Mineapolisa Kashkari je izjavio da bi ekonomija SAD mogla imati korist od “teškog zatvaranja” koje bi trajalo četiri do šest tjedana, te dodao da Kongres može priuštiti velike sume sredstava sa ciljem prevazilaženja pandemije i pružanja podrške, ističući da bi ekonomija koja je u drugom tromjesečju pretrpjela najveći pad od Velike depresije mogla bilježiti snažan rast samo ukoliko bi pandemija bila pod kontrolom. Prema njegovom mišljenju ukoliko se širenje virusa nastavi i ukoliko bude dolazilo do povremenog otvaranja i zatvaranja u narednih godinu ili dvije, što je u potpunosti moguće, moguće je i da se dese brojni bankroti kompanija.

Tablica 4: Kretanje ekonomskih pokazatelja za SAD

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Porudžbine trajnih dobara P	LIPANJ	6,9%	7,3%	15,1%
2.	Aktivnost prerađivačkog sektora Fed iz Dalasa	SRPANJ	-4,8	-3,0	-6,1
3.	Povjerenje potrošača	SRPANJ	95,0	92,6	98,3
4.	Prerađivački sektor Fed iz Ričmonda	SRPANJ	5	10	0
4.	MBA aplikacije za hipotekarne kredite	24. srpnja	-	-0,8%	4,1%
5.	Zalihe veleprodaje (M/M) P	LIPANJ	-0,5%	-2,0%	-1,2%
6.	GDP (Q/Q) P	II TROMJESEČJE	-34,5%	32,9%	-5,0%
7.	Osobna potrošnja P	II TROMJESEČJE	-34,5%	-34,6%	-6,9%
8.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	25. srpnja	1.445.000	1.434.000	1.422.000
9.	Kontinuirani zahtjevi nezaposlenih za pomoć	18. srpnja	16.200.000	17.018.000	16.151.000
10.	PCE deflator (G/G)	LIPANJ	0,9%	0,8%	0,5%

USD je deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURUSD zabilježio rast sa razine od 1,1656 na razinu od 1,17780.

Graf 2: Kretanje tečaja EURUSD tijekom proteklog tjedna

VELIKA BRITANIJA

Najnovije projekcije EY Item Club ukazuju na to da se output Velike Britanije vjerojatno do kraja 2024. godine neće vratiti na razine iz 2019. godine. Ranije se očekivalo da bi GDP iz četvrtog tromjesečja 2019. godine mogao biti dostignut početkom 2023. godine.

Fitch je upozorio da će utjecaj recesije izazvane COVID-19 u 2020. godini biti primjetan u narednim godinama, dok će razina GDP u najvećim naprednim ekonomijama ostati oko 3% do 4% ispod predkriznog trenda sve do sredine ove dekade. Za deset naprednih ekonomija koje u analizi obuhvata Fitch potencijalni rast za razdoblje od 2020. do 2025. godine je u prosjeku oko 0,6% ispod prethodnih petogodišnjih projekcija. Proizvodni potencijal za SAD je revidiran na 1,4% sa 1,9%, za Veliku Britaniju na 0,9% sa 1,6%, a za eurozonu na 0,7% sa prethodnih 1,2%.

Vlada Velike Britanije proširuje program kreditiranja za prevazilaženje negativnih učinaka izazvanih pandemijom na podršku malim biznisima koji su snažno pogođeni krizom, što je potez za koji je Laburistička partija upozoravala da će stići prekasno za mnoge kompanije koje se nalaze u problemima. Manje od sedam dana prije nego se ukine šema koja pokriva 9 milijuna zaposlenih, kada će i veliki broj poslodavaca utonuti u dugove, Ministarstvo financija je priopćilo da će koristiti izmijenjena EU pravila o pružanju pomoći, kojima će omogućiti kompanijama koje su prethodno zatvorene zbog pandemije da

pristupe vladinim programima financiranja.

Ekonomski tajnik Ministarstva financija Glen je izjavio da će pisati glavnim kreditorima, te će ih savjetovati da učine više za male biznise, posebno one koji su zabilježili gubitke, da budu kreditno sposobni za kredite do 5 milijuna GBP. Do kraja lipnja više od 11 milijardi GBP kreditnih sredstava je odobreno za više od 50.000 biznisa unutar CBILS programa.

Naredni sastanak MPC BoE će se održati 6. kolovoza. Očekuje se da će BoE ostaviti kamatnu stopu nepromijenjenu na razini od 0,1%, ali da će, također, ostaviti prostor za negativne kamatne stope i nastavak kvantitativnih olakšica ukoliko se ekonomija i dalje bude borila sa krizom. Analitičari očekuju da će BoE usvojiti stav „sjediti i čekati“.

Tablica 5: Kretanje ekonomskih pokazatelja za UK

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Poslovno povjerenje	SRPANJ	-	-22	-30
2.	Neto potrošački krediti (u mlrd GBP)	LIPANJ	-2,0	-0,1	-4,5
3.	Broj odobrenih hipotekarnih kredita	LIPANJ	35.000	40.000	9.300
4.	Monetarni agregat M4 (G/G)	LIPANJ	-	13,1%	11,9%
5.	Nationwide cijene kuća (G/G)	SRPANJ	-0,3%	1,5%	-0,1%

Tijekom proteklog tjedna GBP je aprecirala u odnosu na EUR, kao i u odnosu na USD. Tečaj EURGBP je zabilježio pad sa razine od 0,91101 na razinu od 0,90040, dok je tečaj GBPUSD povećan sa razine od 1,2794 na razinu od 1,3085.

JAPAN

Premijer Abe je izjavio da Vlada ne smatra neophodnim ponovo proglašavanje izvanrednog stanja zbog COVID-19, usprkos rastu broja slučajeva zaraze u zemlji.

Bivši ekonomski savjetnik premijera Abe Honda je izjavio da će redukcija poreza na promet biti efektivna u borbi protiv utjecaja pandemije.

Vlada Japana očekuje da će ekonomija u ovoj godini zabilježiti kontrakciju pod utjecajem sporijeg oporavka od krize izazvane COVID-19, dok se povratak ka rastu može vidjeti u narednoj godini. Reflektirajući neizvjesnosti oko toga koliko dugo će pandemija potrajati, Vlada će poduzeti korake u objavljivanju nekoliko scenarija rasta za 2020 i 2021. godinu u ovom tjednu, na osnovi toga da li će pandemija biti ubrzo prekinuta ili će biti prolongirana.

Ekonomski pokazatelji ukazuju na to da je pandemija imala snažan utjecaj na automobilsku industriju Japana. Toyota, najveća kompanija u zemlji po visini prihoda, je u ovom tjednu priopćila da je njen output u zemlji u lipnju bio za 37% ispod iste razine u godini ranije.

Tablica 6: Kretanje ekonomskih pokazatelja za Japan

Red. br.	Ekonomski pokazatelji		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodno razdoblje
1.	Kapitalna potrošnja (G/G) F	I TROMJESEČJE	-	0,1%	4,3%
2.	Ukupna industrijska aktivnost (M/M)	SVIBANJ	-3,5%	-3,5%	-7,6%
3.	Stopa nezaposlenosti	LIPANJ	3,1%	2,8%	2,9%
4.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	LIPANJ	-19,3%	-17,7%	-26,3%
5.	Indeks započelih kuća (G/G)	LIPANJ	-13,0%	-12,8%	-12,3%
6.	Povjerenje potrošača	SRPANJ	-	29,5	28,4

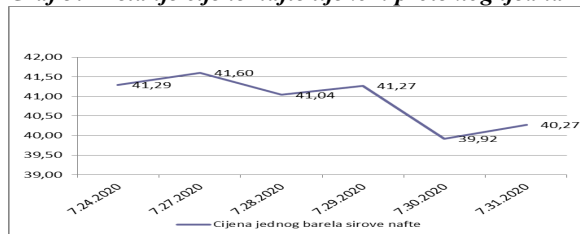
JPY je tijekom proteklog tjedna deprecirao u odnosu na EUR, te je tečaj EURJPY zabilježio rast sa razine od 123,70 na razinu od 124,75. JPY je aprecirao u odnosu na USD, te je tečaj USDJPY zabilježio pad sa razine od 106,14 na razinu od 105,83.

Na otvaranju njujorške burze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 41,29 USD (35,42 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena nafte se uglavnom kretala na razini od oko 41 USD po barelu, usprkos jačanju tenzija na relaciji Kina-SAD i rastu broja zaraženih virusom COVID-19. Kriza izazvana pandemijom je možda pokrenula dugo očekivanu prekretnicu u tražnji nafte i pojačala je fokus na aktivnostima OPEC-a. To je potaklo pojedine zvaničnike u zemljama OPEC-a da se zapitaju da li je dramatična destrukcija tražnje koja je u ovoj godini zabilježena trajna promjena, te kako najbolje upravljati ponudom u razdoblju kad se i mogućnosti proizvodnje nafte približavaju kraju. Reuters je prenio izjavu neimenovanog izvora da su se ljudi probudili u novoj realnosti, te da sada čak postoje i mišljenja da se tražnja za naftom nikada neće oporaviti. Sredinom tjedna cijena nafte je bilježila blagi rast nakon što su objavljeni neočekivani podaci o padu zaliha nafte u SAD. Ipak, zabrinutost za buduću tražnju za naftom usljed pojačanog širenja zaraze izazvane COVID-19 u nekim državama u SAD je utjecala na obuzdavanje rasta cijene ovog energenta, tako da je već narednog dana cijena smanjena pod utjecajem povećanog broja zaraženih virusom COVID-19, što je pojačalo prijetnje da može doći do ugrožavanja oporavka tražnje za naftom. S druge strane, članice OPEC+ namjeravaju da od kolovoza postupno počnu ublažavati mjere smanjenja obujma proizvodnje, čime će se količina nafte na tržištu u kolovozu povećati za 1,5 milijuna barela.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 40,27 USD (34,19 EUR). Na tjednoj razini cijena nafte je smanjena za 2,47%.

Graf 3: Kretanje cijene nafte tijekom proteklog tjedna

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je utemeljen na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantirati njihovu točnost i ne snosi odgovornost za izravnu ili neizravnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na temelju njih.

Na otvaranju londonske burze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.902,02 USD (1.631,79 EUR).

Tijekom proteklog tjedna cijena zlata je bilježila rast dostižući rekordno visoke razine. Tijekom trgovanja u proteklom tjednu cijena je dostizala razine od preko 1.980 USD uglavnom pod utjecajima produbljivanja krize u SAD izazvane pandemijom, slabljenja dolara, te neizvjesnosti oko učinaka pandemije po globalnu ekonomiju.

World Gold Council je objavio da je tražnja za zlatom od strane kupaca na malo u ovoj godini oslabila, te je zabilježila pad od 17% i smanjena je na najnižu razinu u posljednjih 11 godina, na iznos od 397 tona. Kao uzroci smanjene potražnje za zlatom kupaca na malo navedene su restrikcije uvedene zbog pandemije, a koje otežavaju kupovinu, i prilično visoke cijene za ove kupce. Kupovine od strane središnjih banaka su također u prvoj polovici godine usporile. U ovom razdoblju središnje banke su kupile 233 tone zlata, što je za 39% manje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine. Ipak, slaba tražnja za fizičkim zlatom je bila više nego nadoknađena rekordnom potražnjom za ETF na zlato, što je utjecalo na to da se u ovoj godini cijena zlata snažno povećala. Pod utjecajem jačanja pandemije i njenog utjecaja na globalnu ekonomiju investitori prepoznaju sigurnost ulaganja u zlato, te su tako investirali u fondove ETF na zlato u količini od 734 tone zlata, što je vrijednost 39,5 milijardi USD.

Pojedini analitičari poput RBC Capital Markets očekuju dalji rast cijene zlata, te se čak pominje visina cijene od 3.000 USD po unci, a kao vjerojatnoću da će doći do ove razine cijene navode 40%.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.975,86 USD (1.677,59 EUR). Na tjednoj razini cijena zlata je povećana za 3,88%.

Graf 4: Kretanje cijene zlata tijekom proteklog tjedna

